

Kronik Kömür Kirliliği - Türkiye: Kümülatif sağlık etkileri

TÜRKİYE:

Paris İklim Anlaşması'nı onayladı (Kasım 2021)

2053 net sıfır karbon hedefini duyurdu

Kömürden çıkış için bir tarih ve plan duyurmadı

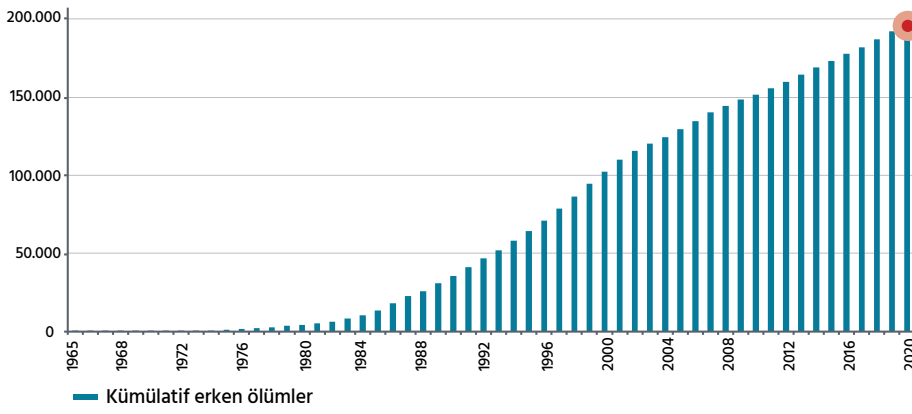

Her bir tesisin neden olduğu çevreyi kirleten emisyonlar raporlanmıyor

2020 elektrik üretiminde kömürün payı %34 olarak gerçekleşti

Onlarca yıldır Türkiye'deki kömür santralleri iklim değişikliğini körükledi ve havayı kirletti. Bu kabul edilemez sağlık yükü, insanların erken ölmesine, astım, kronik bronşit veya kalp hastalığı gibi sağlık sorunlarının kötüleşmesine neden oldu.

1965-2020 arasında

196.091
erken ölüm

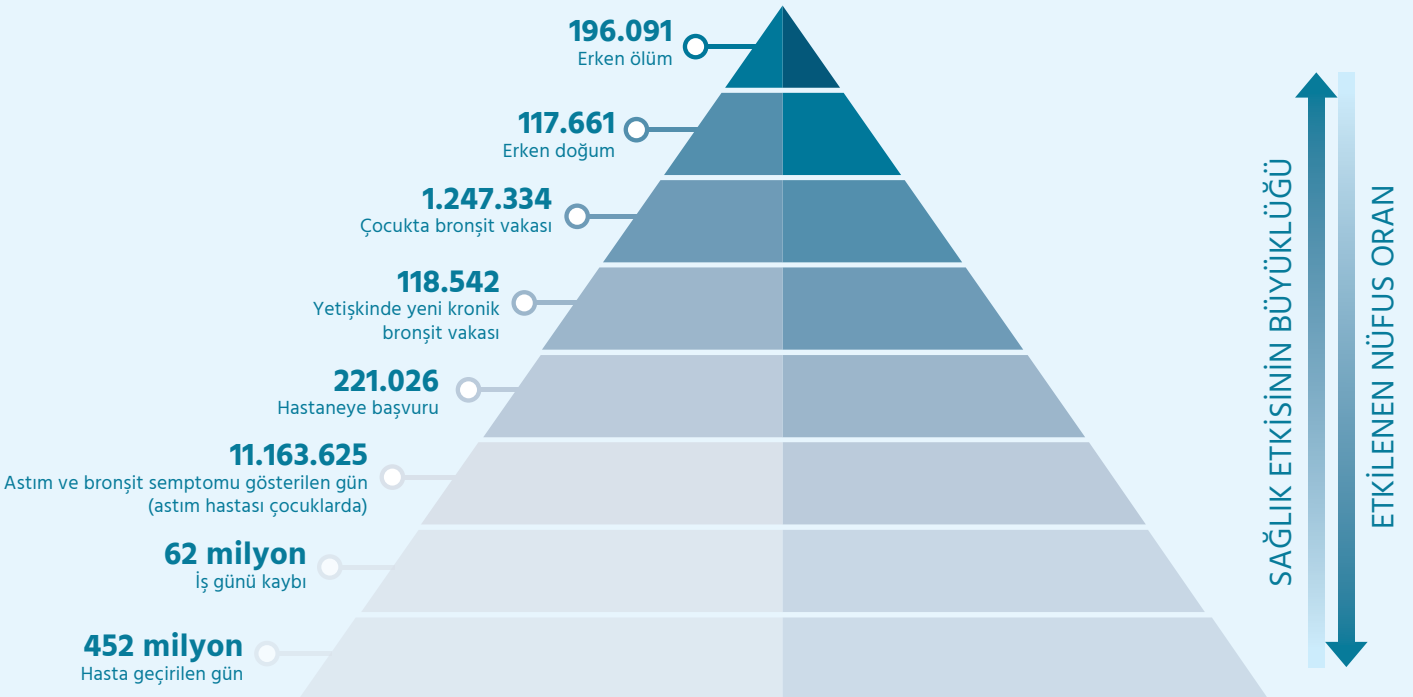

Hala işletmede olan en eski santral 1965 yılında devreye girmişti. 2020 yılı ise kümülatif etkiyi ölçmek için referans alındı.

Sağlık maliyeti
4 trilyon 8 milyar
Türk Lirası
(320 milyar EUR)

Hesaplamalarda Aralık 2021 kuru alınmış, 1 Euro 15 TRY olarak kabul edilmiştir.

1965-2020* ARASI KÜMÜLATİF SAĞLIK MALİYETİ
4,8 trilyon Türk lirasına (320 milyar Euro) yükselmektedir**

* Hala işletmede olan en eski santral 1965 yılında devreye girmişti. 2020 yılı ise kümülatif etkiyi ölçmek için referans alındı.

** Hesaplamalarda Aralık 2021 kuru alınmış, 1 Euro 15 TRY olarak kabul edilmiştir.

Kronik Kömür Kirliliği - Türkiye: Kümülatif sağlık etkileri

Talep ve Öneriler

KARAR VERİCİLER İÇİN

Kömürden çıkış yapılacağı yani kömür kullanımının durdurulacağı tarih açıklanmalı.

Planlanan tüm kömürlü santraller iptal edilmeli, Adana'daki Hunutlu santrali gibi inşa halindeki santrallerin inşaatı durdurulmalı.

Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde sağlık ve kirlilik verileri konusunda şeffaflık sağlanmalı.

Enerji üretimine ilişkin kararlarda sağlık etki değerlendirmesi yapılmalı.

Madenlerde ve fabrikalarda çalışan binlerce insanın yanı sıra, yerel toplulukların sağlığını da iyileştirecek, alternatif iş kollarını teşvik etmek için adil geçiş benzeri mekanizmalar hazırlanmalı.

SAĞLIK KURULUŞLARI VE SAĞLIK UZMANLARI İÇİN

Sağlık kuruluşlarının ve bireylerin (hastalar gibi) çevre kirliliği ve iklim değişikliği alanlarındaki ilgilerini iletişim kurularak ve kanıt sağlanarak arttırın.

Ekonomik ve halk sağlığı alanındaki görüşmelerde, kömürden elektrik üretiminin sağlık maliyetini vurgulayın ve kömürden elektrik üretimini aşamalı olarak sonlandırmanın sağlığa faydalarını gündeme getirin.

Sağlık Bakanlığı ve il sağlık müdürlükleri olarak temiz hava faaliyetleri ve planlarının yanı sıra, enerji ve iklim politikalarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katılın.

Kirletici emisyon verileri: Türkiye'de tesis başına hava, toprak ve su emisyonları henüz rapor edilmediğinden, HEAL'in analizi, gözden geçirilmiş metodolojilere dayanarak üretilmiş tahminlerdir. Gerçek sağlık maliyetlerin bu raporlarda verileden daha yüksek olması muhtemeldir. Türkiye'de Kasım 2021'de duyurulan yeni Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliğine göre tesis düzeyindeki emisyonlar ancak 2023 sonrasında raporlanacaktır.

Sağlık ve Çevre Birliği (HEAL)

Avenue des Arts 7/8, 1210 Brüksel, Belçika

env-health.org

Telefon: +32 (0)2 329 00 80

E-posta: info@env-health.org

@HealthandEnv

@healthandenvironmentalliance

HEAL, bu rapora verdiği finansal destek için Avrupa İklim Fonu'na (ECF) teşekkür eder. İçeriğin sorumluluğu yazarlara aittir ve bu yayında ifade edilen görüşler, destekleyen kurum ve kuruluşların görüşlerini yansıtmayabilir.